Należytość pocztowa opłacona ryczałtem.

Nr. 30. Rzeszów, dnia 23 lipca 1933 Rok VI.

Cena numeru 10 gr.

GAZETA RZESZOWSKA

Prenumerata miesięczna 80 gr.

Organ Bezpartyjnego Bloku Współpracy z Rządem

Wychodzi w każdą niedzielę „Prawem naczelnem — dobro Państwa“

CENY OGŁOSZEŃ za miejsce wiersza milimetrowego	Zwykłe . . . . 10 gr. Na 1 stronie . . . 30 gr. W tekście (2 i 3 str.) 25 gr.	Nadesłane . . . . 30 gr. W kronice . . . 30 gr. Drobne za słowo . 10 gr.	Rękopisów nie zwraca się, Listów anonimowych nie uwzględnia się, nieopłaconych nie przyjmuje.	Redakcja i Administracja ul. Sokoła L. 6. Konto P. K. O. Nr. 408 116

NOWY SAMORZĄD W RZESZOWIE.

W dniu 12 b. m. odbyło się posiedzenie rzeszowskiej Rady miejskiej — ostatnie według systemu ustawy gminnej dla większych miast z roku 1889.

Na posiedzeniu tem załatwiono zamknięcie rachunkowe za rok 1932 i na wniosek przewodniczącego komisji kontrolującej ks. Dr. Chmielnikowskiego, który wygłosił odnośny referat, udzielono zarządowi miasta absolutorjum z czynności w roku bieżącym 1932/33.

Dalszy porządek posiedzenia, obejmujący sprawy bieżące, podamy w przyszłym numerze.

Obecnie parę słów o drugiej części tego posiedzenia, odnoszącej się do spraw, złączonych z przeprowadzeniem w życie nowej ustawy samorządowej, obowiązującej od dnia 13 lipca 1933.

Najważniejsze przepisy tej ustawy, na tle ogólnych jej zasad, przedstawił Dr. Krogulski.

Najogólniej rzecz biorąc, obecnie zostają wprowadzone w życie te wszystkie przepisy pierwszej, wielkiej polskiej ustawy samorządowej, które nie są złączone z przepisami nowej ordynacji wyborczej, na której podstawie mają być przeprowadzone najbliższe wybory do rzeszowskiego samorządu.

Jak już na innem miejscu wspominamy, gmina miasta Rzeszowa względnie jej zarząd został wyłączony ze Związku powiatowego, a odnośne wszystkie agendy miejskie przekazane zostały w drugiej instancji do Województwa we Lwowie. Dotyczy to przedewszystkiem wszystkich spraw, złączonych z uchwaleniem i wykonaniem budżetów miejskich. Do miast wyłączonych z powiatów we Województwie lwowskim należą obok Rzeszowa miasta Przemyśl, Drohobycz, Borysław. (Wyłączenia z powiatów nie należy mieszać ze zasadą odrębnych statutów miejskich, jakie w Małopolsce posiadają miasta Kraków i Lwów, których samoistne uprawnienia obejmują także czynności połączone z władzą polityczną pierwszej instancji na terenie miasta — o czem oczywiście w miastach wyłączonych z powiatu niema mowy. Nadzór nad wykonaniem przez zarząd miasta Rzeszowa poruczonego zakresu działania, dokonywanego w zastępstwie władzy politycznej, sprawy bezpieczeństwa publicznego, np. podczas epidemji, przemysłowe w pierwszej instancji należą do starostwa i w tym kierunku kompetencje zarządu gminy nie zostały wcale rozszerzone.)

W nowej ustawie nazwa magistratu pozostała jedynie jako określenie kolegjum w chwili jego urzędowania i załatwiania spraw miejskich — pozatem organ wykonawczy nazywa się „zarządem“ miasta.

Aż do chwili przeprowadzenia nowych wyborów (w składzie 32 radnych), pozostaje Rada miejska i organ wykonawczy w dotychczasowym składzie liczbowym i osobowym. W przyszłym samorządzie miejskim członkowie zarządu nie będą członkami Rady. W miastach wydzielonych już od dnia 13 lipca b. r. na czele zarządu stoją prezydent miasta i wiceprezydent, w skład zarządu miasta wchodzą ławnicy.

Na posiedzeniu w dniu 12 lipca przez odpowiednią decyzję dostósowaną do przepisów nowej ustawy, pozostały w mocy wszystkie dotychczasowe komisje w ich składzie liczbowym i osobowym.

W miejsce dotychczasowych komisji kontrolującej i rewizyjnej od dnia 13 lipca urzęduje jedynie komisja rewizyjna, której wyboru Rada dokonała i która się sama w przyszłości ukonstytuuje.

Nie mamy miejsca streszczać w dłuższy sposób przebiegu posiedzenia, zaznaczamy jedynie, że przewodniczący złożył dla ludności, rady i zarządu życzenia, aby nowa ustawa samorządowa, pierwsza w wolnej Polsce, stała się podstawą do szczęśliwego rozwoju życia mieszkańców Rzeszowa.

Nowa ustawa samorządowa

a rzeszowski Wydział i Rada powiatowa.

Stosownie do przepisów nowej ustawy samorządowej, we wykonaniu zarządzenia Województwa lwowskiego z końca czerwca b. r., zwalniającego wszystkich członków Wydziału powiatowego ze sprawowanego przez nich urzędu, oraz pisma tegoż Województwa z lipca 1933, zwalniającego członków zarządu gminy miasta Rzeszowa, po wydzieleniu tegoż z powiatowego Związku samorządowego z członkostwa Rady powiatowej, — przewodniczący rzeszowskiego Wydziału pow. p. Dr. Friedrich przesłał w imieniu Pana Wojewody wszystkim zwolnionym, „podziękowanie za pracę i trudy poniesione dla dobra tut. powiatu“.

Obecny skład rzeszowskiego Wydziału powiatowego stanowią (pod dotychczasowem przewodnictwem) pp: Gebhardt (Boguchwała) — Jędrzejowicz (Staromieście) — Inż. Konopka (Tropie) — Mikosz (Krasne) — Ryczywół (Pobitno) — Dr. Schaufel.

W skład Rady powiatowej (po ustąpieniu członków miejskich) weszli jako nowi członkowie obok pozostałych dawnych, pp. Szalony (Bratkowice) — Filipowicz (Godowa) — Jarochowski (Babica) — Lubas (Gwoźnica górna).

Z dotychczasowej Rady powiatowej ustąpili ci jej członkowie, którzy należą do Rady miejskiej, a mianowicie pp: Dr. Krogulski, ks. Dr. Chmielnikowski, Fic, Dr. Więcek.

Z akcji BBWR.

BIAŁA, lipiec 1933 r.

W dniu 13 lipca br. odbyło się w Białej, pow. Rzeszów, Walne Zebranie członków i sympatyków Wiejskiego Koła BBWR w liczbie ponad 450 osób. Z ramienia Rady Pow. BBWR przyjechał ob. Sieradzki Franciszek, poseł na Sejm. Przewodniczył ob. Gliwa Franciszek, kier. szk., sekretarzował ob. Szyszka Adolf. Ze względu na bardzo wielką liczbę uczestników, Walne Zebranie członków zmieniło się na wiec. Po zagajeniu przez przewod. ob. Gliwę Fr. i odczytanie protokołu z ostatniego Walnego Zebrania przez ob. Szyszkę A., wygłosił następnie referat sprawozdawczy ob.

poseł Sieradzki Fr., który w słowach przystępnych przedstawił prace Sejmu i Rządu, zmierzające do ukrócenia skutków kryzysu i zmniejszenia bezrobocia.

Uchwalono rezolucje następującej treści:

Zebrani na wiecu poselskim obywatele z gminy Białej, w dniu 13 bm. wyrażają hołd i cześć Panu Prezydentowi Rzpltej I. Mościckiemu i I Marsz. Józefowi Piłsudskiemu za Ich pracę dla dobra i potęgi Państwa.

Wyrażają pełne zaufanie Rządowi Premiera Jędrzejewicza i Klubowi Parlamentarnemu BBWR.

Domagają się podjęcia robót publicznych z funduszu pracy celem dostarczenia zarobków dla bezrobotnych chłopów - robotników z okolicy, nie pobierających żadnych zasiłków.

Domagają się dalszej obniżki cen artykułów skartelizowanych i dostosowania ich do cen produktów rolnych.

Wyrażają wszelkim wichrzycielom i agitatorom partyjno - opozycyjnym, siejącym między ludem wiejskim niepokój i sprawiającym mu dużo kłopotu i strat, swoje oburzenie.

Stwierdzają jednomyślnie, że dostępu do morza bronić będzie całe społeczeństwo do ostatniej kropli krwi.

Zebrani wyrażają przekonanie, że jedynie Rząd Marsz. Piłsudskiego zdolny jest wyprowadzić Polskę z kryzysu gospodarczego.

POBITNO, lipiec 1933 r.

W dniu 10 lipca br. w domu ob. Jana Kozła w Pobitnem odbyło się zebranie organizacyjne Koła BBWR w Pobitnem.

Na zebraniu przewodniczył ob. Grabski. Obecną sytuację polityczną i gospodarczą zreferował bardzo interesująco p. poseł Sieradzki, pozatem przemawiali ob. Smykała z Zaczernia ob. Piotr Musiał i ob. Grabski z Pobitnego.

Do Zarządu Koła weszli: ob. Mróz Władysław jako prezes, J. Grabski wiceprezes, Mróz Kazimierz sekretarz, Fr. Sikorski skarbnik, asesor Ryczywół Piotr i L. Weinbach.

Komisja rewizyjna: Piotr Musiał, L. Kozłowa, J. Zawiślak. Do Koła wpisało się 46 obywateli.

Na zakończenie zebrania wzniesiono okrzyki na cześć Pana Prezydenta Ignacego Mościckiego i Pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego.

Na czem myśli stanąć dolar.

Agencja Havasa donosi z Nowego Yorku (P. A. T.), iż Roosevelt przychyla się do teorji prof. Warrena, zaliczanego ostatnio do grupy doradców technicznych prezydenta. Teorja prof. Warrena przewiduje albo zmianę ilości złota, zawartego w dolarze, albo też zmianę ceny, którą rząd płacić będzie za złoto. Zmiany te opierać się będą na przeciętnej ogólnych cen towarów, które będą każdorazowo określane przez Federal Reserve Bank. Propozycja, dotycząca zmiany ilości złota zawartego w dolarze, przewiduje zmniejszenie ilości czystego złota tak, iż w stosunku dotychczasowym oznaczałoby zmianę obniżenia wartości dolara nieco mniej o całą $^{1}/_{3}$ części — co w przeliczeniu dalszem oznaczałoby obniżenie dawnej wartości dolara z 8·85 zł na 6·13 zł.

Wstępujcie do L. O. P. P.

Słowo o pakcie wschodnim.

Referenci Gazet Polskiej, omawiając, pakt 8 mocarstw wschodnich, pisze między innemi:

„Uporządkowanie" Europy przez jej zhierarchizowanie i poddanie komendzie „czterech", jest tem trudniejsze do pomyślenia, iż poza obrębem czynników mających rozstrzygać, znalazły się: Z. S. R. R. i Polska. Za (teoretycznym) tedy nawiasem pozostały państwa zainteresowane we wszystkich istotnych sprawach europejskich, a zarazem rozporządzające wystarczającemi siłami, aby nie dać sobie narzucić żadnego rozwiązania, sprzecznego z ich prawdziwemi potrzebami życiowemi. Pakt czterech ominął tę rzeczywistość — ale jej nie zmienił. I — w razie gdyby od słów przechodził do działania — z rzeczywistością tą oczywiście będzie musiał się zetknąć.

Próba życia, jaka czeka tedy „niemowlę z czterech ojców", nie będzie łatwa. Mimo armat bijących tryumfalne salwy przy porodzie — horoskop nie wygląda pomyślnie. Ani dla noworodka, ani dla starego domu, w którym się rodzi — dla Europy.

KRONIKA

Zjazd Legjonistów. Zarząd Oddziału Związku Legjonistów Polskich w Rzeszowie zawiadamia, że tegoroczny Zjazd Legjonistów odbędzie się w Warszawie, dnia 6 sierpnia b. r.

Członkowie Oddziału rzeszowskiego pragnący wziąć udział w zjeździe mogą otrzymać kartę Zjazdu w cenie 2·50 Zł, która uprawnia równocześnie do 80% zniżki kolejowej.

Zgłoszenia przyjmuje sekretarjat Oddziału Rzeszów w godzinach urzędowych do dnia 25 lipca br.

Zgon zasłużonego strażaka. W dniu 13 bm. zmarł w Rzeszowie, po długich cierpieniach znany obywatel miasta ś. p. Raszka Jan.

Zmarły odznaczył się długoletnią działalnością na polu pożarnictwa, będąc do ostatniej chwili jej gorliwym propagatorem. Należał do pierwszych założycieli Straży Ochotniczej w Rzeszowie, która później zamienioną została na Straż Zawodową. Mimo podeszłego wieku, zmarły bowiem liczył 72 lata, zawsze był przychylnym i gorącym zwolennikiem naszej braci strażackiej.

W pogrzebie, który odbył się w sobotę dnia 15 bm., asystowały Ochotnicze Straże Pożarne z Drabinianki i Staromieścia, oddając przez to ostatnią usługę Zmarłemu. Zawodowa Straż w Rzeszowie wydelegowała również Oddział jako swoją reprezentację. Z ramienia Powiatowego Związku, obecni byli wiceprezes Zarządu p. insp. A. Szołdra oraz pow. instr. poż. p. A. Majerowicz.

Gromadny udział Obywateli w pogrzebie był wyrazem serdecznego żalu z powodu zgonu tak wybitnego działacza, którego zasługi pozostaną w pamięci społeczeństwa tut. Cześć Jego pamięci!

Zapisy na Wyższe Uczelnie. Akademickie Koło Rzeszowiaków we Lwowie podaje do wiadomości:

Koleżanki i Koledzy, którzy pragną otrzymać szczegółowy regulamin zapisów na inne Wyższe Uczelnie Lwowskie, zwrócą się pod wskazanemi adresami:

Po regulamin wpisów na Uniwersytet: Bratnia Pomoc Stud. U. J. K. Lwów, ul. Łozińskiego 7, Dom Studentów U. J. K.

Na Politechnikę: Bratnia Pomoc Stud. Politechn. Lwów, Politechnika.

Na Wyższą Szkołę Handlu Zagr.: Bratnia Pomoc Stud. W. S. H. Z. Lwów, ul. Bourlarda.

OGŁOSZENIA

Wydawca i Redaktor odpowiedzialny: Inż. Józef Szaynok. Drukarnia J. A. Pelara i S-ki w Rzeszowie, 3 Maja 2. Telefon Nr. 45.